

Almere in Dialoog

Een impressie van de bijeenkomst over De sociale staat van Almere

27 juni 2023

Hoe gaat het in Almere?

28 JUNI, ALMERE POORT

CUNERA/
DRAWUP.NL

Hoe gaat het met de Almeerders?

Over die vraag gingen zo'n 150 mensen uit Almere op 27 juni met elkaar in gesprek. Wat gaat goed, wat kan en moet beter en wat is daar voor nodig?

Het was een levendige bijeenkomst met muziek, spoken word, presentaties van onderzoeken en gesprekken in kleine groepen.

De gespreksonderwerpen kwamen uit een samenvatting van allerlei onderzoeken die de afgelopen jaren in en naar Almere zijn gedaan en uit gesprekken met inwoners en organisaties in de stad.

In dit verslag staan een de belangrijkste conclusies, vragen of tips uit de verschillende gesprekken per onderwerp.

Een hartenkreet van een inwoner

“ Ik kwam naar Almere, met als doel een betere toekomst voor mijn kinderen.

Bij aankomst, was ik een naïeve jonge moeder maar altijd gedreven voor mijn kinderen. Destijds waren zij jong, onervaren in het leven, maar positief en vol leven. Helaas was dit van korte duur, vanwege de vele vooroordelen bij aankomst in Almere.

Ik heb veel tekst en uitleg gegeven in het verleden, over mijn verleden. Maar als je in aanraking komt met mensen, die vergeten zijn zelf mens te zijn, wordt er amper naar je geluisterd. Laat staan begrepen.

Ik was jong bij aankomst in Almere en nog steeds voel ik mij jong in Almere. Inmiddels zeventien jaren verder, maar nog steeds geen stap vooruit.

Inmiddels alles meegemaakt, dus wel veel ervaringen rijker. Inmiddels kinderen grootgebracht, die een product zijn geworden van Almere.

Wanneer alles altijd voor jou wordt ingevuld en jij niet zelf mag bepalen in Almere. Alhoewel veel is gezegd, maar niet naar is gehandeld. Nu lopen mijn kinderen en ik de feiten achterna!

Wij waren allemaal jong bij aankomst in Almere en in plaats van de vooruitgang te ervaren, die ik mij visualiseerde, lopen wij nog steeds de feiten achterna!

Wanneer worden serieuze kreten nou echt gehoord?! En gaan we weer terug naar een tijd waarin alles samen kon! Kinderen, jongeren, ouders en gemeente in saamhorigheid. Gewoon weer terug naar de BRON! ”

tekst van: Clara Opoku

Luisteren naar elkaar tijdens de Dialoog

Wat zegt het onderzoek?

Almere is een stad met twee gezichten; een stad met groei- en ontwikkelmogelijkheden, en ook een stad met grote-stadsproblemen waarin het niet met alle inwoners even goed gaat.

De belangrijkste punten die (volgens de onderzoekers) aandacht nodig hebben zijn:

- **Meer bestaanszekerheid** - zorgen dat basisvoorwaarden voor mensen op orde zijn, zodat iedereen kan meedoen in de samenleving, zoals huizen, werk, opleiding en financiële zekerheid.
- **Een sterkere pedagogische en sociale basis** - met elkaar zorgen voor onze kinderen, jongeren en de leefbaarheid in de buurt, door hulp bij opvoeding, goed onderwijs, aandacht voor contact en ruimte voor initiatieven van inwoners.
- **Passende voorzieningen** - ontmoetingsplekken, organisaties en/of ondernemers in buurten, die passen bij de mensen die in die buurt wonen en wat zij nodig hebben.

Hulp dichtbij

De drempel voor inwoners om hulp te zoeken is vaak hoog; daarom is het fijn als mensen hulp en steun dichtbij kunnen vinden. Soms ontbreken voorzieningen, soms zijn inwoners niet bekend met de mogelijkheden die er zijn of wantrouwen ze instanties of hulpverleners door eerdere ervaringen van henzelf of anderen uit hun netwerk. Wat is nodig, zodat inwoners voor hun passende ondersteuning en hulp kunnen vinden?

Wat moet er gebeuren?

- Maak voorzieningen die er zijn beter zichtbaar en vindbaar (samen met mensen in de buurt).
- Voorzieningen moeten makkelijk bereikbaar en toegankelijk zijn en mensen moeten zich er ook echt welkom voelen.
- Zorg ook voor bereikbaarheid in de weekenden.
- Steun ook kleine initiatieven in/van de buurt.
- Luister naar en denk vanuit mensen en niet vanuit het systeem en beperk niet tot alleen afspraken met grote partijen.
- Minder focus op kosten, meer op wat nodig is.

Opvoeden doe je samen

De eerste levensjaren zijn erg bepalend in het leven van mensen; daar wordt de basis gelegd voor je verdere leven. Vooral de groeiende groep alleenstaande ouders in Almere heeft het in dit opzicht zwaar, omdat ze vaak een zwak sociaal netwerk hebben en de weg niet weten naar alle instanties. Hoe organiseren we steun voor kinderen en opvoeders?

Wat is nodig?

- Bouw aan netwerken rondom gezinnen, bijvoorbeeld met hulp van vrijwilligers, verenigingen en buurtactiviteiten. Benut scholen als vindplaats en plek om netwerken te organiseren.
- Benut laagdrempelige manieren om in contact te komen; minder vanuit probleem, meer vanuit praktische hulp of leuk aanbod.
- Investeren in ouderbetrokkenheid.
- Meer samenwerking tussen alle instanties, zodat ouders niet van kastje naar muur gestuurd worden.
- Betere communicatie naar ouders/opvoeders.
- Geen pilots, maar structurele financiering van projecten.
- Houd het simpel (geldt voor gemeente en andere organisaties); minder loketten.

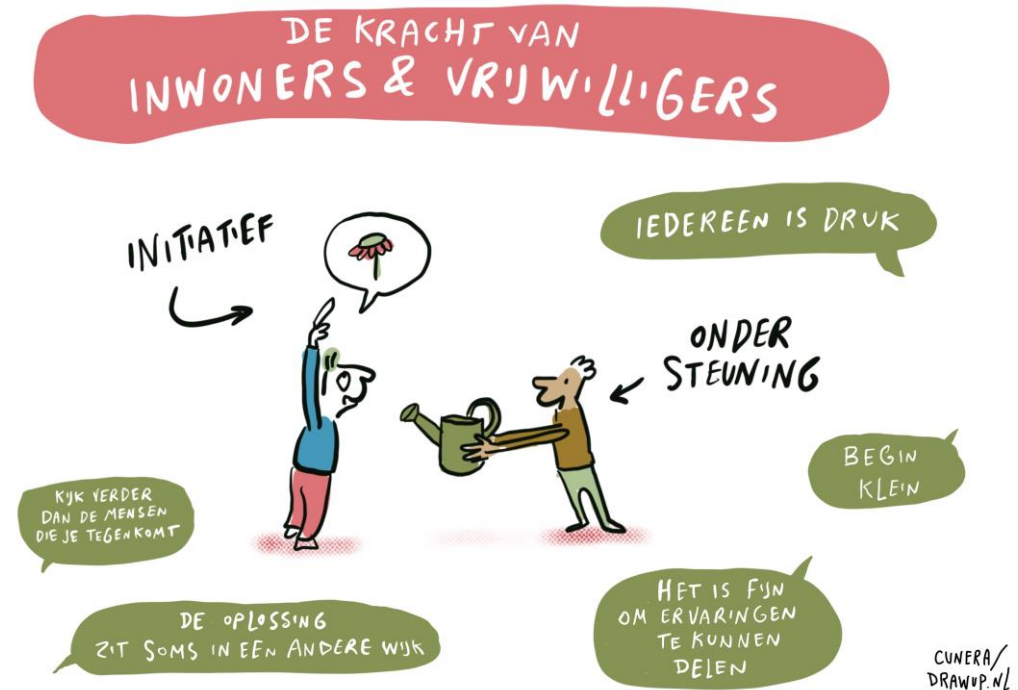

De kracht van inwoners en vrijwilligers

Er zijn allerlei initiatieven in wijken, maar die zijn vaak onvoldoende zichtbaar of niet bekend. Daarnaast zijn er mensen die graag iets willen doen in hun wijk, maar niet weten hoe ze dat aan kunnen pakken. Hoe kunnen we inwoners meer invloed en ondersteuning geven en aansluiten bij wat zij willen en kunnen, om samen de wijk sterker te maken?

Wat is belangrijk?

- Ga niet uit van problemen, maar van kracht.
- Waardeer mensen en initiatieven.
- Zorg voor continuïteit en zichtbaarheid.
- Maak het niet te groot; kracht ligt in kleinschaligheid en op maat in de wijk.
- Gemeente moet faciliteren en letterlijk en figuurlijk ruimte bieden.
- Organiseer verbinding, stimuleer samenwerking en benut sleutelfiguren.

Elkaar ontmoeten

Er zijn in Almere te weinig plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en voorzieningen die mensen bij elkaar brengen. Er is behoefte aan allerlei plekken en voorzieningen voor kinderen, jongeren, ouderen, en andere groepen. Locaties zijn schaars, er zijn kosten aan verbonden en deze zijn vaak maar tijdelijk beschikbaar. Ook voelt niet iedereen zich welkom in de bestaande locaties. Wat voor plekken zijn nodig?

Wat is belangrijk?

- Nodig uit tot ontmoeting door functies te combineren of accommodaties op meerdere manieren te benutten (scholen, wijkteam, buurtcentrum, bibliotheek, e.d.).
- Gebruik locaties op meerdere manieren (overdag en 's avonds) en voor meerdere doelen.
- Zorg ook in de buitenruimte voor combinaties van mogelijkheden: pluktuin, speeltuin, hangplek, mogelijkheid tot barbecueën e.d.
- Organiseer buurtontmoeting door de openbare ruimte (groenstroken/parkjes) te laten onderhouden door inwoners.
- Kijk wat er al is! Er is al veel en vaak weten we het niet. Gebruik 'micro influencers' om in de buurt bekend te maken wat er al is.

Zorgen voor elkaar

Almere heeft weinig sterke sociale verbanden en verbindende tradities. Inwoners missen het burenen- en lotgenotencontact, gezamenlijke buurtfeesten, kleinschalige evenementen en ontmoeting. Hoe kunnen bewoners, vrijwilligers en organisaties samen zorgen voor meer contact tussen mensen en zorg en aandacht voor elkaar?

Wat is nodig?

- Benut wat er al is in een wijk en vind kartrekkers of ambassadeurs.
- Veel mensen willen iets doen; organiseer ontmoeting om deze mensen op te sporen.
- Vind een gedeelde behoefte of thema en spreek mensen van daar uit aan.
- Houd het klein en overzichtelijk.
- Fysieke en regelruimte voor initiatieven, wijkbudgetten.

Succesvol samenwerken

Organisaties (professionals en vrijwilligers) in de wijken willen graag meer en beter samenwerken om inwoners sneller en beter te kunnen helpen. Wat is er nodig, bijvoorbeeld bekeken vanuit de voorzieningen in de wijk en het delen van informatie?

Wat is belangrijk?

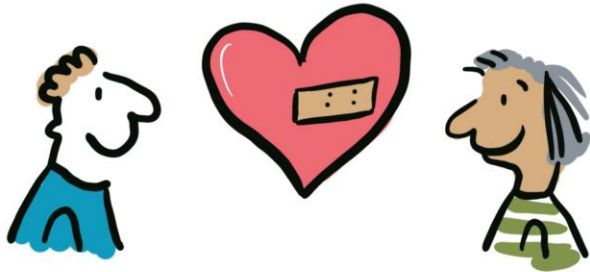
- Waardeer ook kleine partijen in de stad.
- Zorgvuldige communicatie en informatievoorziening.
- Sociale kaart op orde.
- Elkaar (leren) kennen in bijvoorbeeld sociale cafés in de wijk, zodat je elkaar weet te vinden.
- Gelijkwaardigheid en erkenning van ieders rol.
- Gemeente moet meer oog hebben voor samenwerking formele en informele organisaties.
- Meer samenwerken, zorg voor ontschotting.

Herstel van vertrouwen

Bij een deel van de inwoners van Almere is sprake van wantrouwen ten aanzien van de gemeente. Men ervaart niet dat de gemeente open staat voor de input van inwoners, bijvoorbeeld via participatieprocessen. Wat is er nodig om serieus te werken aan het herstel van vertrouwen en om het goede gesprek met elkaar te voeren, zodat mensen zich echt gehoord voelen?

HERSTEL VAN VERTROUWEN

SPREK DE
VERWACHTINGEN
UIT

DE ANDER ALS
GELIJKE ZIEN

WE MISSEN
DE
MENSELIJKE
MAAT

Wat is belangrijk?

- Neem het verhaal van mensen als uitgangspunt.
- Start vanuit gelijkwaardigheid.
- Stel je kwetsbaar op.
- Leren van elkaar.
- Luisteren, maar ook doen.
- Verder kijken dan je eigen werkveld.
- Meer bijeenkomsten met inwoners.

Zorg nu en in de toekomst

Er zijn veel ouderen en veel mensen met gezondheidsproblemen in Almere. Hoe organiseren we voldoende zorg (huisartsenzorg, wijkverpleging, tandartsenzorg, ziekenhuiszorg, huishoudelijke hulp, etc.) en past het aanbod wel bij wat mensen nodig hebben? Hoe zorgen we voor voldoende zorg, nu en in de toekomst, voor inwoners van Almere?

Wat is nodig?

- Toegankelijkheid beter regelen: één loket, gerichte communicatie.
- Investeren in wijkteams.
- Bevorderen van sociale verbinding - zorgen voor elkaar.
- Wijkgericht of gebiedsgericht werken en samenwerking organisaties over domeingrenzen heen.
- Ouderen stimuleren om actief te blijven.
- Terugdringen aantal zzp-ers in de zorg: samenwerking, binding en continuïteit zijn belangrijk.
- Opschalen voorzorgcirkels.

Ouder worden in Almere

Er komen steeds meer ouderen in Almere. Ouderen hebben behoefte aan praktische dingen zoals passende woningen, vervoer en zorg dichtbij. Maar naast al deze punten is er ook meer gerichte aandacht nodig voor de kwaliteit van leven als het gaat om sociale contacten, een zinvolle daginvulling en gezond ouder worden. Wat kunnen we doen zodat inwoners prettig oud kunnen worden in Almere?

VERGRIJZING

JONGERE IN
AMSTERDAM

JONGERE
IN ALMERE

CUNERA/
DRAWUP.NL

Wat is belangrijk?

- Mobiliteit is voorwaarde voor participatie van ouderen: betaalbaar en betrouwbaar openbaar vervoer, onderhoud stoepen, bankjes om te rusten onderweg.
- Goed voorbeeld: buurtaxi Het Vaartje, gratis vervoer voor ouderen voor korte ritjes in de wijk.
- Betaalbare woningen voor middengroep, leeftijden mengen, zodat mensen elkaar kunnen helpen.
- Soepeler omgaan met regels om (woon)initiatieven mogelijk te maken, zoals iemand in huis nemen (kamerverhuur) die zorg verleent, woningen splitsen, e.d.
- Lange termijn beleid en meerjarige subsidies om projecten ontwikkeltijd te geven.
- Beweegactiviteiten betaalbaar maken, b.v. via stadspas.

Investeren in preventie

Het is belangrijk om problemen te voorkomen of vroeg te herkennen om te zorgen dat bijvoorbeeld schulden, onveiligheid, opvoed- of gezondheidsproblemen ingewikkelder worden en meer tijd en geld kosten om op te lossen. Hoe kunnen we dit beter organiseren en hoe komen we in contact met inwoners die zelf geen contact zoeken?

Wat is nodig?

- Tekorten in huisartsenzorg en onderwijs aanpakken.
- Waarde van vroegsignalering en preventie erkennen en daarin investeren.
- Focus op de onderwerpen armoede en eenzaamheid.
- Een appèl doen op iedereen: communicatie en zorg voor elkaar.
- Meer en beter aanbod voor verschillende groepen in wijken om in contact te komen/blijven.
- Ogen en oren in de wijk beter benutten.
- Maatwerk per wijk maken en kwartiermakers inzetten.
- Versterken wat wel goed gaat in wijken.

DE JONGERE

CUNERA/
DRAWNP.NL

Meerdere problemen tegelijk

Bij sommige mensen spelen meerdere problemen tegelijkertijd of leidt het ene probleem tot het andere waardoor een ingewikkelde situatie ontstaat. Daardoor kunnen mensen hun situatie als uitzichtloos ervaren en daarom is het belangrijk dat er perspectief, hoop op een betere situatie geboden kan worden. Hoe zorgen we voor perspectief?

Wat is nodig?

- Een vast iemand als casemanager, zodat iemand niet steeds opnieuw haar/zijn verhaal moet doen.
- Meer tijd voor professionals om puzzel te ontrafelen.
- Vaker inzetten van Welzijn op Recept.
- Financiën in spreekkamer huisarts (via POH).
- Meer oog voor relatie tussen verschillende problemen en als geheel bekijken.
- Goede sociale kaart.
- Maatwerkbudget voor zorg - via wijkteams.

Kansen op een goed leven

Wat is belangrijk?

- Oplossingsgerichte mindset en benadering vanuit professionals en politiek.
- Problemen in samenhang benaderen en niet alleen op succesverhalen focussen.
- Stimuleren zelfredzaamheid en eigen initiatief; wat kan je wel? Wat kun je zelf?
- Goed luisteren en de tijd nemen voor maatwerk.
- Rekening houden met stress die rationele keuzes verhindert.
- Huisvesting en inkomen als basisvoorwaarden. Waken voor armoedeval.
- Transparantie in politieke keuzes bijv. t.a.v. woningbouw.

Een flink aantal inwoners van Almere heeft geen stabiele basis; ze hebben te maken met tijdelijk of onzeker werk, niet passende woningen, een (te) laag inkomen, gezondheidsproblemen en/of problemen thuis. De zorgen en stress die dat oplevert maken het moeilijk om goed mee te kunnen doen op school, in je werk en in de samenleving. Hoe zorgen we voor meer bestaanszekerheid?

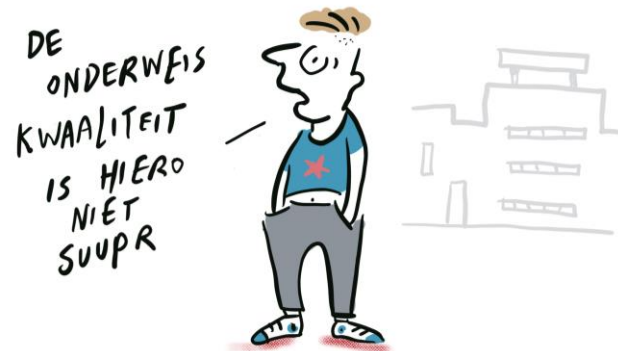
KANSEN OP EEN GOED LEVEN

CUNERA/
DRAWUP.NL

ZORGEN VOOR DE KWETSBARE INWONERS

Jongeren in Almere

CUNERA/
DRAWOP.NL

JONGEREN IN ALMERE

WAT KUNNEN WE DOEN OM ZETE STEUNEN
IN HUN ONTWIKKELING?

Signalen over lage onderwijskwaliteit en gebrekkige jeugdhulp/zorg, jeugdcriminaliteit, eenzaamheid onder jongeren en mentale en lichamelijke gezondheid van jongeren geven reden tot ongerustheid. Er is behoefte aan meer ontmoeting, steun voor initiatieven van jongeren zelf en een gezamenlijke aanpak van complexe problemen van jongeren met de jongere zelf. Wat kunnen we doen om de Almeerse jongeren te steunen in hun ontwikkeling?

Wat is belangrijk?

- Jongeren echt zien en horen - met jongeren praten i.p.v. over.
- Trots op jongeren, niet alleen als probleem zien (medisch, justitieel.)
- Belang van voorkomen medicalisering en labeling.
- Stimuleren van ouderbetrokkenheid en opvoedondersteuning.
- Hulp moet beter zichtbaar en sneller toegankelijk zijn voor jongeren en ouders.
- Organisaties voor werk, welzijn en hulp in de school halen en onderlinge samenwerking contractueel vastleggen.
- Meer informatie over 18 en dan?
- Armoede bestrijden om (jeugd)criminaliteit tegen te gaan.

Open gesprek

Aan deze tafel was er ruimte voor thema's die elders niet aan bod kwamen. Het gesprek ging hoofdzakelijk over de verbinding tussen jong en oud in Almere en de eenzaamheid onder alle groepen.

Wat is nodig?

- Door de beperkte infrastructuur in Almere zijn veel mensen sociaal geïsoleerd - dit vraagt om duurzame locaties waar jong en oud, sport en cultuur, elkaar kan ontmoeten.
- Focus op wijkniveau en waardeer kleine initiatieven, minder grote stedelijke evenementen.
- Organiseer activiteiten die doelgroepen met elkaar verbinden, bijvoorbeeld via Maatschappelijke Dienst Tijd of vanuit projecten in basisonderwijs.
- Meer continuïteit; nu te veel kortdurende initiatieven en locaties, waardoor je niet echt kunt bouwen aan verbinding.
- Prioriteiten in aanpak; huiselijk geweld, armoede, obesitas en kansenongelijkheid.
- Domein overstijgend denken.
- Koester de diversiteit in de stad.

Muzikaal intermezzo

Tijdens het programma waren er twee optredens van Stefano de Smaele, een artiest uit Almere, waarin hij geluidsfragmenten uit interviews en talkshows liet horen, over de problemen, maar ook over wat goed gaat in Almere. De laatste zin van zijn optreden: **De mensen in Almere zijn mooi!**

Hoe gaat het nu verder?

- De onderzoekers maken een adviesrapport waarin staat wat goed gaat in Almere, wat prioriteit heeft en wat nodig is in de aanpak.
- De hoofdlijnen vanuit de co-onderzoeken, thematafels en de dialoog van 27 juni komen terug in het adviesrapport.
- Het adviesrapport wordt na de zomer besproken in het College en gaat met een raadsbrief naar de raad. Te vinden via Notubiz Almere.
- Dit alles is input voor het maken van nieuw beleid voor het Sociaal Domein.
- Er komt nog een vervolgbijeenkomst waar alle deelnemers aan de dialoog een uitnodiging voor zullen ontvangen.

Meer weten over het onderzoek of het vervolg?

Voor meer informatie of vragen kunt U contact opnemen met de projectleider van De sociale staat van Almere:

Madalena Meijer via mjgmeijer@almere.nl

Colofon:

Dit verslag bevat de hoofdpunten uit de gesprekken tijdens de Dialoog op 27 juni 2023.

Met dank aan alle deelnemers, gespreksleiders en notulisten!

Tekeningen: Cunera Joosten/ Draw-up

Foto's: Romy Santpoort/Movisie

Muziek: Stefano de Smaele/RECAP

Eindredactie: Hanneke Mateman/Movisie, Madalena Meijer/gemeente Almere

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

VERWEY Instituut
JONKER

PLATFORM31